

KUTSESTANDARD

Pürotehnik, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Pürotehnik, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Pürotehnikute töö eesmärk on käidelda pürotehnilisi tooteid eesmärgipäraselt ja ohutult. Pürotehnikute peamine tööülesanne on ilutulestiku korraldamine.

5. taseme pürotehnik on oma kutseala meister, kes viib läbi ilutulestikke. Ta töötab iseseisvalt või töörühmas, vastutades töörühma juhina ilutulestike nõuetekohase ja ohutu läbiviimise eest. Ta teeb koostööd sidusvaldkonna spetsialistidega (nt Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet) ning juhendab ja koolitab madalama taseme pürotehnikuid.

5. taseme pürotehniku kutse omamine annab õiguse tegutseda pürotehniliste toodete käitlemise eest vastutava isikuna.

Kutsealal on koostatud järgmised kutsestandardid:

Abipürotehnik, tase 3

Pürotehnik, tase 4

Pürotehnik, tase 5

A.2 Tööosad

A.2.1 Ilutulestiku ettevalmistustööd

1. Tegevuse kavandamine
2. Seadmete ja töövahendite komplekteerimine
3. Ilutulestike komplekteerimine

A.2.2 Laskeplatsi ettevalmistamine ja kontroll

1. Ohuala tähistamine ja laskeplatsil ohutuse tagamine
2. Pürotehniliste toodete paigutamine

A.2.3 Ilutulestiku läbiviimine

1. Ilutulestiku eelne kontroll
2. Ilutulestiku läbiviimine

A.2.4 Ilutulestiku läbiviimise järgsed tööd

1. Törkelaengute kontroll ja eemaldamine
2. Laskeplatsi korrastamine

A.2.5 Pürotehniliste toodete käitlemine

1. Käitlemise planeerimine
2. Vedu ja hoidmine
3. Võõrandamine ja hävitamine

A.2.6 Töörühma töö korraldamine

1. Töörühma töö korraldamine 2. Juhendamine 3. Koolitamine
A.3 Töö keskkond ja eripära
Pürotehnik töötab kõrgendatud ohuga töökeskkonnas. Tema töökeskkonda mõjutavad suured rahvahulgad, ilmastikumõjud ning füüsikalised-keemilised tegurid. Töö toimub nii väli- kui sisetingimustes ning nõuab vaimset ja füüsilist pingutust. Peamised ohud on plahvatustest ja kemikaalidest tulenevad traumad ja tervisekahjustused, mistõttu nõutakse tööohutusnõuete täpset täitmist, pürotehniliste toodete sihtotstarbelist kasutamist ning isiklike kaitsevahendite kasutamist (kindad, kaitsekiiver, kõrvaklapid, kaitseprillid jne). Pürotehnik on teadlik ja arvestab ilutulestikuefektide ja plahvatuse mõju ümbritsevatele objektidele ja keskkonnale. Pürotehnikul tuleb vajadusel töötada öösiiti, puhkepäevadel ja riigipühadel.
A.4 Töövahendid
Pürotehniku töövahenditeks on süüteseade, sideseade, isikukaitsevahendid jt töö eripärast lähtuvad töövahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Töoga toimetuleku eelduseks on täpsus, hoolsus, vastutus- ja koostöövõime. Eeldatakse aja- ja ruumitaju, loogilist mõtlemist, kiiret reaktsiooni, õpetamisoskust, kõrgendatud ohutunnetust, pingetaluvust, keskendumis-, tähelepanu-, otsustus- ning kehtestamisvõimet.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
5. taseme pürotehnik omab keskharidust, töökogemust ja 4. taseme pürotehniku kutset.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Pürotehnik, siseilutulestiku pürotehnik, väliilutulestiku pürotehnik, lavapürotehnik, meisterpürotehnik, müügikorraldaja, jm.
A.8 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Pürotehniku tegevust reguleerib lõhkematerjaliseadus, mis annab 5. taseme pürotehniku kutsetunnistust omavale isikule õiguse tegutseda pürotehnilise toote käitlemise korraldajana. Nõutav on tervisekontrolli läbimist tõendav dokument. Alus: pürotehniku tervisenõuded ning tervisekontrolli sagedus ja kord.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse saamiseks tuleb tõendada kompetentsid B.2.1 – B.2.7.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Ilutulestiku ettevalmistustööd	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Kavandab oma tegevused lähtuvalt ülesandest. Koostab tööülesandest lähtuva ilutulestiku projekti, viib vajadusel sisse asjakohaseid muudatusi. 2. Komplekteerib vajalikud töövahendid (sh isikukaitsevahendid) vastavalt projektile ja projektiparandustele. 3. Valib pürotehnilised tooted vastavalt projektile ning valmistab tooted ette ilutulestikuks (ühendab, pakendab, märgistab jm).	
B.2.2 Laskeplatsi ettevalmistamine ja kontroll	EKR tase 5
Tegevusnäitajad:	

1. Korraldab laskeplatsi ohuala märgistamise või valmistab selle ise ette: märgistab ilutulestiku ohuala vastavalt lähteülesandele, arvestades objekti eripära ja kasutatavaid materjale. Kontrollib laskeplatsi vastavust ohutusnõuetele.

2. Paigutab pürotehnilised tooted ja ilutulestikuvahendid laskeplatsile, arvestades laskekoha iseärasusi ning järgides ilutulestiku projekti ja ohutusnõudeid.

B.2.3 Ilutulestiku läbiviimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Hindab võimalikke ohtusid inimestele ja ümbritsevatele objektidele ning sellest lähtuvalt jagab ülesanded ohuala valvuritele ning teistele asjaomastele isikutele.

2. Süütab ilutulestiku läbi ülesandes etteantud meetodiga (nt elektriliselt, leegiga). Veendub visuaalse ülevaatusel põhjal ilutulestiku ohutuses.

B.2.4 Ilutulestiku läbiviimise järgsed tööd

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Kontrollib peale ilutulestiku läbiviimist tõrgete olemasolu ning vajadusel kõrvaldab ohuolukorra, kasutades sobivaid meetmeid.

2. Koristab ala, arvestades ümbritseva keskkonna nõudeid.

B.2.5 Pürotehniliste toodete käitlemine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Kaardistab ja planeerib ettevõttes pürotehniliste toodete hoidmise, hävitamise, veo ja võõrandamise, lähtudes seadusandlusest ja ettevõttes kehtestatud korrast.

2. Korraldab pürotehniliste toodete sisse- ja väljaveo ning nõuetekohase hoidmise, arvestades lao võimalusi.

3. Kontrollib laodokumentatsiooni ja -arvestust, kasutades sobivaid programme vm vahendeid.

4. Korraldab pürotehniliste toodete nõuetekohase võõrandamise (müügi), hävitamise ja müüjate väljaõppe.

B.2.6 Töörühma töö korraldamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Jagab tööülesandeid ja kontrollib nende täitmist, motiveerides alluvaid;

2. Valib ja seab tööülesannetest lähtuvaid prioriteete;

3. Kontrollib töötervishoiu-, tööhutus- ja kvaliteedinõuete täitmist;

4. "Juhendab ja nõustab töötajaid, arvestades juhendatavate vajadusi ja võimekust;

5. Suunab juhendatavaid kvaliteeti tagavate töövõtete kasutamisele, pakub probleemidele lahendusi;

6. Jälgib juhendatavaid, sekkub kriitilistes olukordades õigeaegselt;

7. Viib läbi õppetööd, kasutades õppe-eesmärkide saavutamiseks praktilisi lahendusi ja sobivaid tehnoloogilisi vahendeid.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Pürotehnik, tase 5 kutset läbiv kompetents

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Tegutseb eesmärgipäraselt ja vastutustundlikult, juhindudes kutseala õigusaktide nõuetest;

2. Kasutab oma töös pürotehnikaalast terminoloogiat ja teadmisi (pürotehnilised ained ja toodete kasutusala, märgistamine ja müüginõuded, ilutulestike ja lõhkematerjalide kategoriseerimine plahvatuse olemus jm);

3. Kasutab ressursse otstarbekalt ja efektiivselt;

4. Järgib keskkonnahoiu nõudeid, kogub kokku tööprotsessis tekkinud jääkmaterjalid ja jäätmed;

5. Kasutab tööriistu, tarvikuid ja isikukaitsevahendeid vastavalt juhenditele ja eeskirjadele;

6. Suhtleb kaastöötajate ja klientidega viisakalt ning korrektselt, esitab teabe selgelt ja arusaadavalt oma vastutusala piires;

7. Osaleb meeskonnatöös, juhendab kaastöötajaid oma pädevuse piires, suudab kiiresti reageerida muutunud olukordades;

8. Kasutab võimalusi enesetäiendamiseks, on kursis tehnoloogiliste muudatuste, seadusemuudatuste ning uute pürotehniliste toodetega;

9. Õnnetuse korral lähtub enese ja kannatanu ohutusest, hindab olukorda sündmuskohal ning annab esmaabi;

10. Kasutab eesti keelt tasemel B2, vt lisa 1 „Keelte oskustasemete kirjeldused“;

11. Kasutab ühte võõrkeelt tasemel A2, vt lisa 1 „Keelte oskustasemete kirjeldused“;
 12. Kasutab oma töös arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamise skaala (lisa 2) tasemele "Algtasemel kasutaja".

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa **ÜLDTEAVE JA LISAD**

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	07-03052018-1.2.3/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Kersti Rešetnjak, Eesti Pürotehnikut Liit, Ruf Ilutulestikud Merilin Kraun, Tehnilise Järelevalve Amet Eduard Tani, Ilutulestiku Keskus Arnika OÜ Merike Ring, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Steven Vaarmann, Eesti Pürotehnikut Liit, Firestudio OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	03.05.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	29.03.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3435 Muud kunsti- ja kultuurivaldkonna keskastme spetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Pyrotechnician, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	